

KAKTUS

og andre SUKKULENTER

Nr. 4

Oktober 2000

Årgang 35

buiningia aurea

1-588-99

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Finn Larsen, Salbyvej 17, DK- 4600 Køge. Tlf.: 56654460, email:

salbyvej17@mail.tele.dk

Tryk : J.P. Tryksservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent kr 250,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, giro nr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side Dkr 100,- 1/4 side Dkr 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 side Dkr 100,-

1/4 side Dkr 200. - Price for ads: 1/8 page Dkr 100,- 1/4 page Dkr 200,-

SIDEN SIDST

Det varme vejr, snød vist os alle denne sæson. Der var langt imellem de rigtig varme dage og temmelig mange dage med gråvejr. Men det er jo trods alt dens slags man må leve med indenfor vores hobby. Ingen sæson er helt som den forrige. Det er jo også dette der er med til at gøre det hele meget mere spændende, hvad enten man har sine kaktusser i havebede, drivhuse eller i vindueskarm. Man gør sig en masse nye erfaringer som man kan give videre til andre medlemmer på kreds og årsmøder. Her i oktober starter vi nu på de stille måneder, de fleste planter, undtagen diverse vintervoksere er på vej i dvale. Der er nu endelig tid til at læse nogle spændende kaktus og sukkulent bøger. Kontakt vores bibliotekarer, de har måske noget der kan friste. Der er også tid til surfing på internettet igen selvfølgelig, her er meget info. Nogle tænker måske også på at bygge deres egen hjemmeside? Ser vi tilbage på denne sæson, kan vi i NKS være fuldt tilfredse, vi har fået et rigtigt godt blad, oplevet et fortræffeligt årsmøde og det ser ud til at medlemstallet er stabilt. det har været en nydelse. På gensyn i det nye år.

hilsen formanden

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.kaktus.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Henrik Helms Madsen,
Trælgårdsvej 4, DK-8544 Mørke, tlf. 86 37 66 45.
Email: madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Sekretær: Jørgen Ørsted Hørlyck, Sverigesvej 15, DK-7400 Herning, tlf. 97 21 23 67.
Email: jhorlyck@post.tele.dk

Kasserer: Dubbel Samplonius Nørrevænget 138.
DK-8310 Tranbjerg, tlf. 86 29 91 23.
Email: samplonius@teliamail.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Bent Olesen, Liselundvej 101, Tjørring, DK- 7400 Herning.
Tlf. 97 26 91 96.

Svensk bibliotekar: Hans Björding,
Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjoerding@svipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab, giro 760772-4
Norge: Nordisk Kaktus Selskab, giro
08061914219.

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden viser en akvarel malet af Elisabeth Andersson Tallg. 2 S-302 44 Halmstad. Dette års forsider vil alle vise nogle af Lisas akvareller, som vi har været så heldige at få lov til at benytte. Lisa er også medlem af foreningen og havde en del fine akvareller udstillet på foreningens årsmøde. Lisa kan kontaktes på ovenstående adresse.

På besøg hos Jørgen Olesen og Karen Hansen.

Første gang jeg besøgte Jørgen og Karen var ved årsmødet i 99. Da jeg dagen efter blev redaktør tænkte jeg, at planterne her nok var værd at skrive om. Jørgen og Karen bor lidt afsides på Kalundborgegnen, og selvom jeg har været her før, er jeg nødt til at spørge om vej hos en af de lokale. Jeg har selvfølgelig ringet i forvejen og bliver vel modtaget i indkørslen.

Jørgen Olesen i sit drivhus

Jørgen og jeg smutter hurtigt over i drivhusene, hvor Jørgen har sine planter. Jørgen har to drivhuse, ét til de hårdføre og ét til de andre. Vi begynder hos de andre og det gipper lidt i en når

Ferocactus

Mange flotte planter

man træder inden for. Her er rigtig mange planter - jeg er sikker på at Jørgen har en af landets største kaktussamlinger. Men ikke nok med det - hver plante kunne få sit eget sundhedscertifikat. Alt er velplejet og struttes af sundhed. Jeg fik ikke øje på en eneste lus eller øje på en plante som ikke trives i samlingen. Jørgen kan bare det der med planter - det ses tydeligt!

Jørgen vil gerne fortælle lidt om sine planter, så jeg undgår behændigt at stille det klassiske

Mammillaria sphaerica

spørgsmål, men svaret udebliver ikke. - Min interesse for kaktus begyndte egentlig med at min søn skulle have sit eget værelse.

Hans vindueskarme skulle pyntes lidt, så derfor købte jeg en fem, seks kaktus til ham. Jeg syntes, de så helt spændende ud, så senere købte jeg også en pose blandet kaktusfrø. Det var i 1973

Mammillariabordet

og det er i øvrigt den eneste gang, jeg har købt blandet frø. Min interesse var vakt og jeg fik nys om kaktusklubben og meldte mig ind. Så har det jo udviklet sig, som du kan se og senere, da jeg var helt "solgt" tog jeg initiativet til oprettelsen af

Vestsjællandskredsens. Den havde stiftende generalforsamling den 7. februar 1990.

Men du har forstand på planter kan jeg se - er du uddannet gartner?

- Professionelt har jeg altid beskæftiget mig med planter, så jeg er vel uddannet gartner, jeg har blot ikke papir på det, som man får i dag. Jeg har arbejdet i tomatgartnerier, med frugtavl og grøntsager, men sjovt nok aldrig i en planteskole.

Samtidig med at vi samtaler går vi stille rundt i drivhuset og beser planterne. Planterne er opstillet på hylder og borde, pænt ordnet efter

slægter.. Mammilariabordet er endvidere inddelt efter serier og det virker; man kan godt se fællestrækkende hos de enkelte serier. Jørgen forklarer, at det nogle gange kan være vanskeligt at bestemme en tilfældig Mammillaria, men man kan stort set altid anbringe den i den rigtige serie.

Du har nok ikke sået det hele selv, tilføjer jeg da vi besigtiger de store ferocactus?

- Nej - det har jeg godt nok ikke. En del har jeg selv sået, en del har jeg købt og en del har fået fra nedlagte samlinger.

Jørgen viser mig lige en stor fero, som han såede for mange år siden.

Du har jo rigtig mange slægter - men du har vel som os andre nogle favoritter?

- Jeg kan godt lide Parodia, de har flotte torne og fine blomster med stærke farver. Og så er der Lobivia, de har jo også kønne blomster. Jeg benytter jo kun de gamle slægtsnavne - jeg ved godt at nogle lobivia skal hedde

Parodiabordet

Ferocactus hystrix - sået for mange år siden.

Echinopsis og Notocactus skal hedde Parodia, men det lærer jeg nok aldrig, måske nok fordi det ikke er helt indlysende for mig, at man vil sammenlægge så store slægter. Ind imellem falder interessen på en bestemt slægt, men det er mere fordi jeg gerne vil opformere noget, som har interesse i foreningen. Jeg har, som du kan se lidt Slerocactus og Pediocactus, som jeg har forsøgt at opformere til interesserede. Men det er gået lidt i stå - de andre skal jo også passes. - Og så er der Islaya - de interesserer mig også. Jeg tror, der findes 10 forskellige - jeg har vistnok elleve! Det er udelukkende frøplanter og de er alle på egen rod. De er slet ikke svære på egen rod, man skal blot vande dem. I bøger kan man jo læse, at de vokser under de mest ekstreme forhold i naturen og kun lever af dug og derfor kun skal vandes sparsomt. Men det passer ikke, Islaya skal bare have noget vand - så trives de! Men de er selvfølgelig ikke hurtigløbere, så planterne her har da nogle år på bagen. *Jeg kan se at enkelte*

planter er podet - er det også noget du behersker?

- Ja - jeg poder da en del og det lykkes som regel for mig.

Har du så erfaring med underlag - hvad der er godt og

Islaya

hvad der er skidt?

- *Trichocereus pachanoi* er efter min mening langt det bedste. Jeg benytter også af og til *Echinopsis* selvom de i starten sætter en del sideskud. Og så *Eriocereus jusbertyi*, men den er jeg alligevel ikke helt tilfreds med.

Astrophytum ornatum

Thelocactus.

Jeg kan jo se, at det er sunde planter - kan du ikke fortælle lidt om hvorledes du dyrker dem?

- Først og fremmest vander jeg med lidt gødning i hele vækstperioden. Jeg vander altid planterne nedefra, dvs. at jeg hælder vand ud i bordende, og efter en tid tapper jeg det overskydende vand af. Jeg pletter selvfølgelig også om en gang imellem, men planterne kan godt stå i den samme potte i flere år. Ja - så er der skadedyrene, dem holder jeg selvfølgelig øje med, og skulle der dukke nogle op har jeg lidt kemikalier til den slags.

Cylindropuntia

Vi går nu ind i det andet drivhus hvor man finder de vinterhårde. Også her ses udelukkende sunde planter, og jeg bemærker hurtigt et kæmpeeksemplar af *Maihuenia poeppigii*. Jeg er sikker på, at Jørgen kan noget jeg ikke kan. Der er også større planter af *Sclerocactus*,

Sulcorebutia

Turbicarpus

Maihuenia poeppigii

Pediocactus og *Escobaria*, som vokser frit udplantet i store bede.

Hvad er din hemmelighed, spørger jeg Jørgen og kan ikke rigtig slippe den store *Maihuenia* af syne.

- Jeg tror det er udluftning. Som du kan se, er der altid rigelig med udluftning hele året. Drivhuset er simpelthen kon-

strueret således, at der altid er åbent mellem taget og tremplen. Jeg synes, at det fungerer rigtig godt, og det har det gjort i mange år. Nogle af planterne er også podet, det er nødvendigt med

Et udsnit af de vinterhårde

bl.a. Sclerocactus. De er selvfølgelig podet på hårdføre Opuntia.

Jørgen fortæller at nogle af planterne endda kommer helt af sig selv. Pludselig kan han opdage små planter, som han ikke har lagt mærke til før. De er åbenbart selv spiret og vokser lystigt.

Vi slentrer tilbage til havestuen, hvor Karen har

Karens sukkulentbord

sine planter. Karen synes bedst om de andre sukkulenter og har indrettet et bord til planterne. Der er mange forskellige, men flest Echeveria, Haworthia og Gasteria som Karen

holder meget af. Men kaktus har selvfølgelig også interesse.

- Det var jo kaktusserne, der startede det hele. I

dag kan jeg også godt lide kaktus, men jeg synes de er pæneste når de blomstrer.

Efter lidt plantesnak i havestuen bliver jeg tilbudt at spise middag med. Et sådant tilbud kan jeg ikke afslå, så vi går indenfor til den varme mad. Imellem frikadellerne må jeg lige høre, om Jørgen eller Karen ikke har en god kaktushistorie eller et godt tip til os andre. - Ja - siger Jørgen, det er sgu ikke nemt lige at huske, men jeg har et lille tip, som måske mere lyder som en vittighed, men den skulle være god nok. Jeg har hørt at man kan få en *Ferocactus latispinus* i blomst hvis man om efteråret hænger en 15 watts pære tæt ind over den - med lys i selvfølgelig! De blomstrer jo ret sent på året, helt hen i december måned, men kun sjældent i kultur og da kun efter en meget varm sommer, så det med pæren, det er måske løsningen - måske også for andre fero'er.

Tekst og fotos: Finn Larsen

*Jørgen og Oreocereus celsianus
- som Jørgen selv har sået*

Opuntia i deres habitat i sydvest-USA,

2. del: "almindeligt ukrudt".

Corynopuntia stanhyi (Engelm.) Knuth var. *kunzei* (Rose) Backebg.

Engang læste jeg en artikel omhandlende den sydvestlige del af De Forenede Stater. Forfatteren til denne artikel hævdede, at han ikke fandt den førnævnte plante der, men da han heller ikke brød sig særlig meget om den, var det også lige meget. I modsætning til ham synes jeg nu meget godt om planten, ja - endda beundrer den. Den holder til i Arizonas ørken i bagende varme. Mange steder gror og overlever der simpelthen ikke andet. Der findes med mellemrum kun "puder" af denne Opuntia i den lerholdige jord. Særlig trøsteløs var lokaliteten på billedet nr. 1. Langs med rute nr. 195 i vest-Arizona på halvvejen mellem Yuma og Quartzside, lige før man drejer ind til Palm

Cylindropuntia stanhyi var. *kunzei* ved Highway
Yuma-Quartzside, AZ.

Canyon findes der kun disse Opuntia sammen med *Cylindropuntia ramosissima*. Sandsynligvis har det ikke regnet i årevis (dengang i 1995). De enkelte plantepuder virkede da også mere døde end levende og var meget snavsede, og overalt fandtes indtørrede frøplanter. Langt væk i horisonten ligger Kofa Mts., hvor *Carnegiea*

gigantea holder til, og på venstre hånd ligger et militærområde "bombing area". Men selv under disse barske forhold gror og blomstrer disse Opuntia.

Først nær Quartzside lidt højere oppe (95% af landsbyen er campingvogne og mobilhomes) skifter vegetationen til *Carnegiea gigantea* og "Palo verde"-træer (*Cercidium microphyllum*) med gule blomster og *C. floridum* med blå blomster. Mere anseelige eksemplarer af *C. stanhyi* var. *kunzei* fandt jeg i Organ Pipe Nationalpark, tæt ved den mexikanske grænse ved rundvejen Puerto Blanco Drive. Her gror planterne på en sandet slette. Længere væk på et mere fugtigt område gror *Larrea tridentata* -buske og *Lophocereus schottii*-søjler ("Senita"). Vegetationen lider sandsynligvis under korte frostperioder. Mod nord ligger det lunere Senita Basin og her findes de nordligste repræsentanter af *Bursera microphylla*.

Hele *Cylindropuntia stanhyi* var. *kunzei*'s udbredelsesområde strækker sig over Mojave Co., Yuma Co., Pinal Co. 's vestlige del i Arizona, den sydlige del af Imperial Co. i Californien og den tilgrænsende del af Mexico 465 m over havet. Den rødblomstrende *C. stanhyi* var. *parishii* (Orc.) Backebg., der ligner den meget , gror i syd-Nevada, syd-California og af og til i Mojave-Ørkenen i vest-Arizona.

Cylindropuntia stanhyi var. *stanhyi* er nem at bestemme, den blomstrer gult og gror lidt mere mod øst (sydvest af New Mexico og syd-Arizona, 775m til 1240m over havet). *Cylindropuntia stanhyi* var. *peeblesiana* har aflange planteled, men bliver kun 15 cm høj. Den holder til i indianer reservatet Papago, 24 km syd for Casa Grande (typelokalitet), sydvest i Pinal Co. og vest i Pima Co. (310-620m over havet).

Cylindropuntia echinocarpa, Smoke Tree Wash, Joshua Tree Nationalpark, CA.

Cylindropuntia echinocarpa (Engelm. & Bigelow) Knuth. Denne særprægede *Opuntia* har stor

Cylindropuntia ramosissima, Aqua Caliente, Anza-Borrego, CA.

udbredelse i Arizona, Utah, Nevada og Californien i 300-1550m over havet. Typelokaliteten ligger nord for Bill Williams River i Arizona. Store sletter i syd-Californien og Mojave-Ørkenen er bevokset med *Cylindropuntia echinocarpa*. Men planterne gror også på klippeskråninger. Foto nr. 2 blev taget i den centrale part af Joshua Tree Nationalpark på en højslette nær Smoke Tree Wash. Planterne har en træagtig stamme og er vidt forgrenede. Planteledene med deres kompakte torne og deres "vedhængende" måde minder en del om *Cylindropuntia bigelowii*. De indfødte kalder planten med

dens strålende hvide eller sølvfarvede tonedragt for "Silver Cholla". Blomsterfarven er gul-grøn. Der findes også en *var. wolffii* med gule torne ("Gold Cholla"). Den sidstnævnte art er mere sjælden, men i syd-Californien i Anza-Borrego ørkenen findes begge arter.

Cylindropuntia ramosissima (Engelm.) Knuth er en lav "busk" med udbredelsesområde 30-900 m over havet i syd-Nevada, øst-Californien og vest-Arizona. Blomsterne er gul-brune og planten har en 5,5 cm lang midtertorn. Foto nr. 3 stammer fra Aqua Caliente i Anza-Borrego ørkenen i syd-Californien, hvor man på bjergskræninger finder store og høje (120cm) buske af denne *Opuntia* art. Jeg så også den

tornløse *var. denudata* i syd-Nevada nær Blue Diamonds, sammen med *Echinocactus polycephalus*, *Escobaria vivipara* v. *rosea*, *Cylindropuntia acanthocarpa* med brune torne, *Echinocereus engelmannii* og *Yucca schidigera*. *Cylindropuntia leptocaulis* ligner den førnævnte art en del, men gror længere mod øst i vest-Arizona, New Mexico, Oklahoma, Texas og den tilgrænsende nordlige del af Mexico. Den ligner også *C. arbuscula* fra syd-Arizona en smule og *C. kleiniae*, der gror i syd-Arizona, New Mexico og i Texas kun i Davis Mts. og Big

Cylindropuntia ramosissima v. *denudata*, vest for Blue Diamonds, NV.

Bend. Men *Cylindropuntia ramosissima* adskiller sig ved en symmetrisk vækstform og en synlig stamme. I kultur viser planten også sin flotte tornedragt, hvis den får tilstrækkelig med lys og plads til rødderne. Ingen af de førnævnte *Opuntia* tåler frost og alle arter fra det varme sydvest-USA foretrækker et udendørs sommer ophold fremfor en plads i det fugtig -varme væksthus. Opholdsstedet skal være beskyttet mod regn, men planterne elsker vind og sol. Her i Mellemeuropa er det endvidere en god idé at dyrke de nordlige *Opuntia* arter fra Utah,

Colorado mv. i potter på samme måde. Frostsikker og egnet til udplantning i stenhøjen er arterne *O. humifusa*, nogle *Opuntia polyacantha* og *Opuntia fragilis*. Jeg mener, mulighederne til at eksperimentere burde være større og mere fristende i de moderate danske vintre end her i Bayern, hvor temperaturen hver vinter ligger langt under frysepunktet.

Sukkulenten Richter

Postfach 110411

D-93017 Regensburg

Behöver man specialgödselmedel när man odlar kaktusar? - fortsat -

Varför fungerar just en milliliter flytande växtnäring så bra?

Att använda en milliliter koncentrerad näringslösning per liter vatten vid varje vattningsstillfälle är i sig inte avgörande för odlingsresultatet. Det viktiga är hur mycket kväve som denna milliliter innehåller. Ca 50 mg kväve per milliliter koncentrerad växtnäringslösning är den kvävemängd som jag tycker fungerar bäst för mig, och det är just den kvävemängden som exempelvis en milliliter Blomstra innehåller (exakt 51 mg/ml). Men varför är just 50 mg kväve per liter vatten så bra? Och hur kan man med samma näringskoncentration tillgodose näringsbehovet för både snabb- och långsamväxande arter? Svaren på dessa frågor är enklare än Ni tror! Jag har tidigare sagt att växters tillväxt är proportionell mot näringsupptaget och därmed även till näringsflödet i marken. Men för att växa behöver växter också vatten, och även till denna tillväxtfaktor råder ett starkt samband mellan upptagen mängd och producerad biomassa. Detta samband kallas på fackspråk 'Water use efficiency'. För varje liter vatten som en växt förbrukar kan ca 5 gram torr växtbiomassa (bestående av rot, stam och blad)

bildas. För att bilda 5 gram torr växtbiomassa åtgår ca 150 mg kväve (bygger på antagandet att denna biomassa innehåller 3% kväve). Om man eftersträvar maximal tillväxt, och kan förhindra att vatten går förlorat genom avdunstning från jordytan, skulle kvävekoncentrationen i bevattningsvattnet behöva vara 150 mg per liter, alltså knappt tre gånger så hög som jag rekommenderar. Men som jag redan har påpekat, maximal tillväxt är inget att stäva efter när man odlar kaktusar. Dessutom kommer en del av vattnet försvinna genom avdunstning, och när vatten avdunstar blir näringsalternativen kvar. Av denna anledning kommer växterna i praktiken uppleva näringstillgången något mindre begränsande. Detta är ett av skälen till varför just 50 mg kväve per liter vatten fungerar så bra för mig när jag odlar alla mina växter. Genom att hålla tillbaka tillväxten en aning besparar vi oss dessutom besväret med att ansa och allt för ofta plantera om våra växter. Om vi däremot är ute efter snabb tillväxt är det bara att öka näringskoncentrationen i vattnet från en milliliter till förslagsvis det dubbla. Om vi däremot odlar bonsaier kan det vara lämpligt att sätta till ännu mindre än ett kryddmått per liter vatten. **Var**

Bild 3. Björkplantor odlade under icke tillväxtbegränsande kväveförhållanden (högra plantan) respektive vid kraftig kvävebegränsning (vänstra plantan). Observera att den högra plantan är endast tre veckor gammal medan den vänstra är 19 dagar äldre. Observera också den kvävebegränsade plantans proportionellt sett mycket större rotsystem och att den ej uppvisar bristsymptom och. Foto: Sture Ekedahl.

inte rädd för att experimentera, men tänk på att det tar tid (månader) för att växterna skall hinna anpassa sig till en ny näringsituation.

Tillväxtförmåga i kombination med klimatet styr hur mycket näring plantorna får. Ju fortare en växt växer ju mer vatten förbrukar den. Genom att snabbväxande, eller stora plantor, förbrukar mycket mer vatten än små, eller långsamväxande, kommer de automatiskt att få mer näring om man har som vana att alltid sätta till näring i vattenkannan. På grund av att väx-

ternas vattenförbrukning (transpiration) också styrs av vädret och dagslängden kommer den näringsdos som växterna får att ständigt variera med tillväxtbetingelserna. Ju soligare och varmare det är och desto längre dagarna blir ju mer vatten förbrukar våra växter och därmed får de tillgång till mera näring om man gödslar som jag rekommenderar. Blir det sämre väder minskar tillväxten, vilket vi märker i första hand i form av ett lägre vattenbehov. Att gödsla på detta vis är därför helt självreglerande. Vi behöver således inte beräkna näringsgivans storlek på det sätt som vi gör på laboratoriet. Det fungerar tillräckligt bra i alla fall. Det är odlingsbetingelserna i kombination med växtens tillväxtförmåga som helt tar över denna beräkning av näringsgivans storlek. Det är därför som ett kryddmått flytande gödselmedel per liter vatten vid varje vattningstillfälle kan tillgodose växters varierande näringsbehov under året.

Substratets betydelse för näringstillgången.

Odlingssubstratets egenskaper bestämmer också hur mycket näring som plantorna får vid varje vattningstillfälle. Odla Ni som jag kaktusar och andra suckulenter i porösa och genomsläppliga substrat kan detta material ej hålla lika mycket vatten som vanlig krukväxtjord. Ju mindre vatten som stannar kvar i kukan, ju mindre näringsmängd kommer plantorna tillgodo vid varje vattningstillfälle. Dessutom är det ju så att kaktusar inte behöver vattnas lika ofta som andra krukväxter. Av denna anledning får de också mindre näring jämfört med snabbväxande arter. På samma sätt förhåller det sig med mina orkidéer, framförallt de epifytiska. Dessa odlas i mycket vattengenomsläppliga substrat bestående av bark eller annat grovt material. På så vis kommer mängden näring som vid varje vattningstillfälle kommer dessa plantor tillgodo att bli betydligt mindre jämfört med när man odlar i ren torv. De orkidéer och tillandsior som jag odlar helt utan substrat sänker jag ner i en hink med vatten innehållande samma näringskoncentration som för de övriga växterna, d.v.s. ett kryddmått

Blomstra (51 mg N/liter) per liter vatten. Där får de ligga under några timmar för att på så sätt fylla på förråden av både vatten och näring i sina vävnader. Proceduren upprepas 1 - 2 gånger per vecka året runt. Resultatet av denna behandling framgår av bilderna 4 och 5. **Slutsats;** genom att jag odlar mina kaktusar, orkidéer och tillandsior i substrat med låg vattenhållande förmåga kommer de av denna anledning automatiskt att få mindre näring vid varje vattnings- tillfälle. Dessutom vattnar jag dessa arter mer sällan jämfört med mina mer snabbväxande växter och av denna anledning tillförs de också mindre näring. Det är därför som det fungerar så bra med att använda ett kryddmått flytande växtnäring både till snabbväxande och långsamväxande arter.

Bild 4. En av författaren orkidéer, Dendrobium fliciforme, som vid varje vattningsstillfälle erhåller ett kryddmått per liter vatten av ett fullgödselmedel ansett för vanliga krukväxter.

Varför har vi lärt oss gödsla som vi gör idag?

Hur kommer det sig att de gödslingsrekommendationer som ges i facklitteraturen skiljer sig så mycket åt från mina odlingserfarenheter? Jag tror att dagens, och i mitt tycke felaktiga, förhållningssätt till växtnäring har att göra med det sätt på vilket man odlade, framförallt krukväxter, förr i världen. I början på detta sekel hade man inte tillgång till dagens flytande och kompletta gödselmedel. Man förrådgödslade istället, d.v.s. all den näring som växten behövde fram till nästa omplantering blandades i odlingssubstratet vid planteringsstillfället.

Otaliga är de recept man kan finna i den äldre litteraturen med vars hjälp man skulle kunna klara av detta konststycke, d.v.s. att skapa ett odlingssubstrat som kunde leverera en jämn

ström av alla näringsämnen under en relativt lång tidsperiod. Att med ett dylikt förfarande odla en kaktus i ett substrat med samma kväveinnehåll som för t.ex. hibiskus eller fikus gav naturligtvis inte önskat resultat. Den relativt rikliga kvävetillgången för kaktusen påverkade både plantans utseende och blomvillighet negativt, precis som man kan läsa i böckerna. Det enklaste sättet att komma tillrätta med detta problem var på den tiden att minska proportionen av kväve i odlingssubstratet.

Dessutom användes

hårt bundna kväveformer såsom benmjöl för att tillförsäkra sig om låg, men långvarig tillgång på detta näringsämne. Det här gödslingsförfarandet har fungerat mycket bra vid odlandet av bl.a. kaktusar. Det har fungerat så bra att den avvikande, och lyckosamma, gödselblandningen för kaktusar har tagits som ett indicium på att dessa växter har ett från andra växtgrupper avvikande fysiologiskt behov av kväve i förhållande till fosfor och kalium. **Om nu kaktusar har ett lågt kvävebehov på grund av deras långsamma tillväxt så har de ju också ett lågt behov av alla övriga näringsämnen -**

eller hur? Alltså är det inte proportionerna mellan kväve och de övriga näringsämnen som behöver ändras i ett kaktusgödselmedel. Det är den totala gödselgivan som måste minskas när man odlar dessa växter. Och detta är just vad man uppnår när man följer mina rekommendationer. Jag tror att det förhåller sig på samma sätt med orkidéer och andra växtgrupper med litet näringsbehov. Även för dessa växter har man genom att minska på kväveproportionen i förhållande till de andra näringsämnena undvikit de oönskade effekterna av ett för rikligt kväveutbud vid förrådsgödsling. Att våra kaktusar ej har kunnat utnyttja vare sig P, K eller de övriga näringsämnena i den omfattning dessa har tillförts har ingen reflekterat över. Ej heller märks det när växter tar upp mer än

vad som behövs av P och K eller av många av de andra näringsämnena, eftersom växter kan hantera detta 'lyxupptag' utan att det ger upphov till förgiftningsskador. Lika lite märker vi den näring som går förlorad (läcker ur kruken) när växterna inte har kapacitet att utnyttja densamma. Det vi inte ser, det lider vi inte av - eller hur? Om felaktigheter upprepas tillräckligt ofta blir de snart till sanningar. Ta 'vitmossan' (läs föensterlav, *Cladonia stellaris*) som exempel, den vi köper till våra adventsljusstakar. Hur många känner idag till att den riktiga vitmossan är något helt annat och inte det minsta släkt med

den 'mossa' (läs lav) vi köper till jul?

Ytterligare en missuppfattning!

Hur många gånger har vi inte läst att kväve är det näringsämne som stimulerar tillväxten.

Fosfor däremot, beskrivs i läroböckerna som ett ämne som befrämjar rotutvecklingen och kalium är viktigt för allmäntillståndet hos våra växter. Känns dessa påståenden igen? Ja troligen, men är de korrekta? Ovanstående utsagor har jag hämtat från en engelsk lärobok i växtfysiologi med tryckår 1995. Boken används på universitetsnivå inte bara i England utan även i många andra länder. Själv reflekterade jag inte över dessa gamla sanningar förrän jag började arbeta tillsammans med Torsten Ingestad.

Våra forskningsresultat

gav en helt annan bild av de olika näringsämnenas betydelse för tillväxtprocessen. Visst var det så att kväve stimulerade tillväxten när detta ämne gavs till växter som var **kvävebegränsade**, d.v.s. växter som ej kunde uttrycka sin fulla tillväxtförmåga på grund av för lite kväve i jorden. Men exakt samma tillväxtstimulering kunde vi också erhålla om man satte till fosfor till fosforbegränsade plantor. Kalium liksom de övriga näringsämnena utgjorde inga undantag. Med andra ord, påståendet att kväve är det ämne som stimulerar tillväxt gäller inte generellt utan äger sin giltighet endast under kvävebegränsade

Bild 5. En av författarens Tillandsior, Tillandsia meridionalis, som vattnas med samma näringslösning som alla hans övriga växter.

växtförhållanden.

Orsaken till att kväve anses stimulera tillväxt måste bero på att tillgången på detta ämne i vår del av världen ej medger att växternas tillväxtkapacitet utnyttjas fullt ut. Under dylika tillväxtbetingelser är det inte konstigt att tillväxtökningen uteblir om enbart fosfor eller kalium ges till växterna. Jag är övertygad att texten i våra läroböcker hade sett annorlunda ut om de länder som betytt mest för vår kunskap om växters mineralnäringsbehov under 1900-talets början (England, Tyskland och USA) hade legat vid ekvatorn. Då hade vi troligen fått lära oss att fosfor är det ämne som stimulerar tillväxt medan kväve kanske hade givits rollen som främjare av klorofyllbildningen. Runt ekvatorn är nämligen jordarna kraftigt vittrade och fosfor har där övertagit kvävet roll som tillväxtbegränsande näringsämne. Håller Ni med mej? Det är bara att beklaga att det tar så lång tid innan nya forskningsresultat blir allmänt accepterade.

Var öppen för nya idéer!

Och till sist vänder jag mig till alla er som med framgång odlar kaktusar och andra suckulenter och som gödslar på traditionellt vis. Varför skall ni ändra på er gödslingsrutin om den nu fungerar bra? Men varför använda gödselmedel som inte avspeglar de näringsproportioner som växterna behöver? Idag påtalas allt oftare problemen med näringsläckage från jord- och skogsbruket. Grundvattnet i södra Sverige innehåller lokalt så höga nitrathalter att det inte längre är tjänligt som dricksvatten. Nya bestämmelser för att minska näringsläckaget från växthusodlingar är på väg. Inom en snar framtid måste dessa vara slutna, d.v.s. allt näringsspill måste samlas upp och återanvändas. Visseligen är det knappast kväve som går förlorat vid eventuella näringsläckage när man använder i mitt tycke obalanserade specialgödselmedlen för kaktusar. Men framställning av både kalium och fosfor till våra gödselmedel utgör också en negativ

miljöpåverkan. Även om vi kaktusodlare inte utgör ett stort hot mot vår miljö tycker jag ändå att vi skall ta vårt ansvar. Och vi skall definitivt inte föra missuppfattningar vidare när det gäller växters mineralnäringsbehov.

Avslutningsvis hoppas jag att Ni som har orkat igenom min artikel inte längre tycker att gödsling är så komplicerat och att Ni vågar pröva min gödslingsrekommendation. Varför göra det mer komplicerat än det är? Om Ni däremot inte håller med mig utan anser att det jag sagt innehåller felaktigheter så fatta pennan och skriv. På så vis kan en fruktsam dialog komma tillstånd som förhoppningsvis gagnar vår hobby. Och till sist, kanske är det så med mina kaktusar att de i likhet med humlan inte känner till hur experterna förväntar sig att de skall fungera.

Referenser:

- Ericsson, T. 1994. Nutrient dynamics and requirements of forest crops. - *New Zealand Journal of Forest Science*. 24(2/3): 133-168.
- Ericsson, T., Rytter, L. & Linder, S. 1994. Nutritional dynamics and requirements of short rotation forest crops. - In: *Ecophysiology of Short Rotation Forest Crops*. C.P. Mitchell, J.B. Ford-Robinson, T. Hinkley & L. Sennerby-Forsse (eds.) Elsevier Applied Science, London, New York.
- Hecht, H. 1982. *BLV Handbuch der Kakteen*. - BLV Verlagsgesellschaft, München, Wien, Zürich
- Herbel, D. 1978. *Alles über Kakteen und andere Sukkulenter*. - Südwest Verlag, München
- Ingestad, T. & Lund, A.-B. 1986. Theory and techniques in steady state nutrition and growth of plants. - *Scandinavian Journal of Forestry Research*, 1: 439-453.

Tekst og fotos: Tom Ericsson

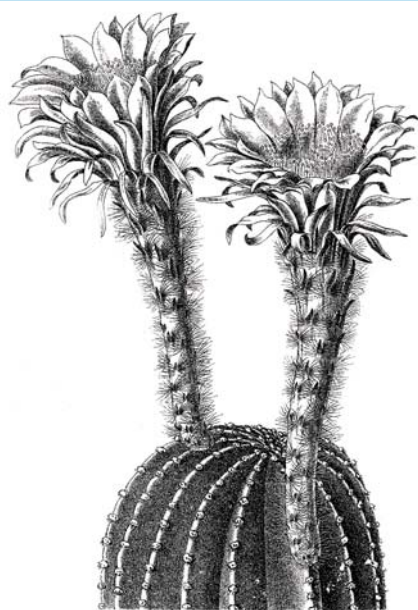
CACTUSPLANTEN

I 1999-numrene af KAKTUS berettede Susan Schou Sørensen om den danske kaktussamler, F.M. Knuth - og vi fik lov til at læse om, hvorledes han i slutningen af tyverne var "paa Kaktus-Jagt i det uvejsomme Mexico". F.M. Knuth har lavet to andre kaktusbøger: Kaktusbogen fra 1928 og (sammen med Curt Backe-berg): Kaktus-ABC fra 1935. Kaktusbogen og Den nye Kaktusbog (1930) er forholdsvis lette at skaffe antikvarisk - Kaktus-ABCen kan være lidt sværere at finde. Susans initiativ fik mig til at mindes et projekt, som jeg tænkte over for en del år siden: Oversættelsen af den ældste, danske kaktusbog. Når jeg skriver "over-sættelsen", så er det på baggrund af, at den yngre generation ikke er så glad for at læse "krøllede" bog-staver (fraktur, gotisk skrift), så min indsats skulle bestå i at renskrive bogen med latinsk skrift - men i øvrigt uden at ændre på sproget. Bogens forside ser ud som følger:

Haandbog for
Gartnere og
Blomstervenner,
 eller
 Anvisning
 til
 den hensigtsmæssigste Behandling
 af
Cactusplanten
 i
 dens forskjellige Arter, for at see den frodig
 trives og blomstre skjønt.
 Af
 K. F. W. Berge
 Oversat
 af
 Wilhelm Boethe.

 Kjøbenhavn.
 Trykt paa Hofboghhandler Beekens Forlag,
 i J. C. Elmquists Officin.

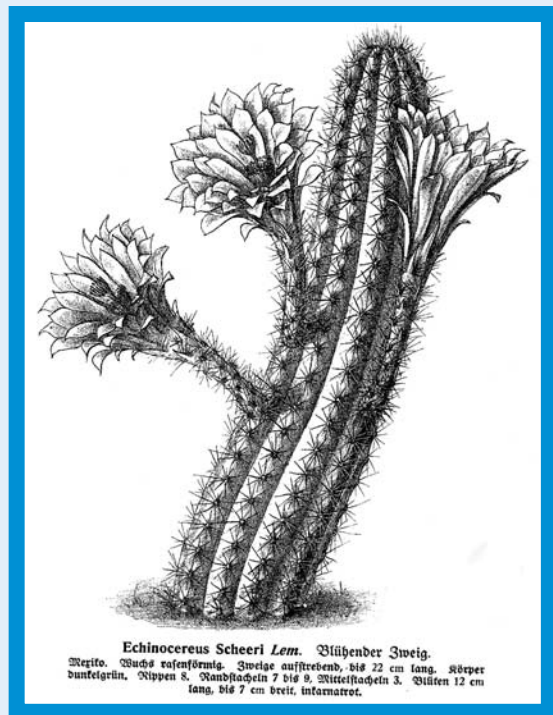
 1833.

Echinopsis Eyriesii Zucc.
Ältliches Brasilien oder Uruguay. Körper kegelig, mäßig sprossend. Blüten
 17 bis 25 cm lang, 10 bis 12 cm im Durchmesser, innen weiß, von jasmin-
 artigem Geruch.

Som det ses af titelbladet, så er bogen fra 1833 - d.v.s. den er ca. 100 år ældre end de tre bøger af F.M. Knuth, der er nævnt ovenfor. Strengt taget ved jeg ikke, om det er den ældste danske kaktusbog; men forfatteren/oversætteren nævner i fortalen, at ingen før har skrevet en bog om kaktusplantens pleje, selv om man selvfølgelig har haft ældre værker, der beskrev forskellige arter af kaktus - dyre værker med ofte pragtfulde illustrationer. Bogen fra 1833 er meget beskeden i omfang og udstyr: 36 sider uden illustrati-oner - teksten er inddelt i 15 paragrafer: "Om den til dette Brug tjenlige Jord", "Indplantning og Valg af Potte", "Pladsen at staae paa" - og så videre. Dette, lille værk har jeg i øvrigt fået af et af vore medlemmer, der tidligere skrev meget i KAKTUS: Georg A. Sydow - sammen med et par andre, gamle bøger, f.eks. Den gamle Richards Kunst at blive riig og lyk-kelig (fra 1801). Selv om det sidst-nævnte også er et spændende emne, så vil jeg

nøjes med at viderebringe - og kommentere, hvad man mente om kaktusplan-tens pleje og pasning for små 170 år siden. Vi starter med for-talen:

Fortale.

At dette Skrift bliver publiceret, har blot til Hensigt, at række denne Plantes Liebhabere en Anviisning, da en saadan aldeles mangler. Der gives vel flere Værker, der indeholde en Beskrivelse over den Mængde af Arter, som denne Planteslægt indbefatter; men der-imod ikkun levere en utydelig Belæring om dens Behandling, og dette er naturligviis ikke tilstrækkeligt for Saadanne, som kun beskæftige sig med denne Deel af Botaniken. Sæt ogsaa at hine Værker indeholdt en udførlig Belæring om det alt nævnte Punkt, saa vilde dog Enhver betænke sig paa, at anskaffe sig et saa kostbart Værk for denne ene Plantes Skyld, hvilket ogsaa kunde være fortræffeligt i sin Art, men ubrugbart i denne henseende.

Ledet af denne Slutning og i den Hensigt, at jeg kunde gjøre dem, der interessere sig for denne

Gjenstand, en ikke ubehagelig Tjeneste, har jeg nedskrevet disse Blade. Jeg kunde saa meget før beslutte mig hertil, som jeg alt i flere Aar har været lidenskabelig Liebhaber af denne Plante, og den allerede er bleven til vor Tids Modeplante; thi man gaaer næsten ikke forbi noget med Blomster besat Vindue, uden at see den.

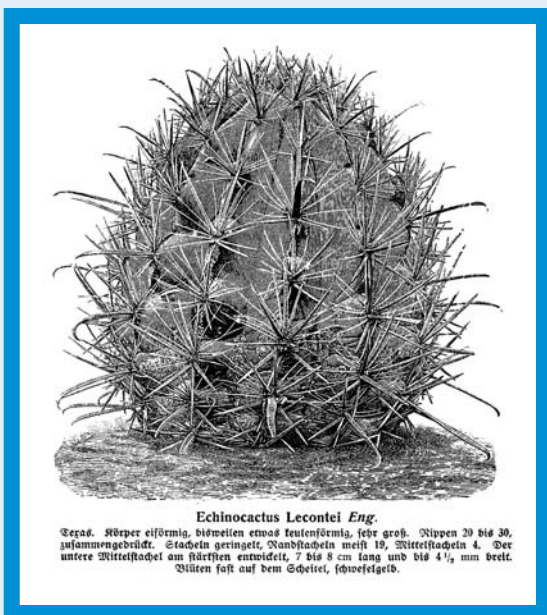
Det syntes mig nødvendigt, at forudskikke de vigtig-ste Punkter af denne Plantes Naturhistorie, fordi dens Behandlingsmaade for største Delen beroer herpaa; kun naar en Afvigelse i Behandlingen gjorde det nødvendigt, har jeg anført enkelte Arter.

Skulde maaskee et eller andet Punkt være afhandlet altfor kort eller altfor udførligt, skulde maaskee noget være forbigaaet, som burde være beskrevet, skulde endelig en Feil have indsneget sig her eller der, saa troer jeg saa meget mere at turde gjøre Regning paa en billig Bedømmelse, som Ingen før mig vilde gjøre sig den Umage, at udarbejde et lignende Værk, der endnu så meget mangler.

Forfatteren.

Fortsættes

Hans Grønlund

NKS årsmøde den 26.-27. august 2000

Referat af generalforsamlingen søndag den 27. august 2000

Dagsorden:

- 1 Valg af dirigent og referent
- 2 Formandens beretning
- 3 Kassererens beretning og fremlæggelse
- 4 af det reviderede regnskab
- 5 Fastsættelse af kontingent
- 6 Valg af formand
- 7 Valg af revisor
- 8 Valg af revisorsuppleant
- Eventuelt

Ad 1: Hans Grønlund blev som så mange gange tidligere valgt til dirigent uden modkandidat. Efter at være gjort opmærksom herpå konstaterede dirigenten, at generalforsamlingen var lovlig og beslutningsdygtig.

Selskabets sekretær Jørgen Hørlyck blev valgt til referent.

Ad 2: Formandens beretning bestod af 9 punkter:

- Årsmødet 1999 i Kalundborg
- Hjemmeside og medlemstilgang
- Kredsene og hjemmesiden
- Diateket
- Frøliste
- Bestyrelsesarbejdet
- Kontingent -manglende betaling
- Årsmødet 2000 og 2001
- Afslutning

Et kort resumé af forrige år (1999) med de trængsler der var med medlemstilbagegang og dårlig økonomi. På daværende tid-

spunkt manglede der både en sekretær og en redaktør, hvilket heldigvis blev løst ved det forrige årsmøde. Der har været en del udgifter forbundet med redaktørjobbet, idet foreningen har investeret i computerudstyr. Bladet laves nu på PC og afleveres helt færdigt til trykkeriet, hvilket har været medvirkende til, at selskabets økonomi er kommet til at se betydelig bedre ud i år.

NKS har sin egen hjemmeside på adressen www.kaktus.dk. Her kan interesserede rekvirere materiale om selskabet, og det har givet en hel del nye medlemmer. Samtidig opfordrede Peter Brandt Petersen til en større indsats i kredsene for at skaffe nye medlemmer. Dette gjorde han så kontant, at han skrev til tidligere medlemmer, hvad der gav pote. Tak til Peter for det, samt en opfordring til andre kredse.

Det er muligt for kredsene at få lagt deres programmer ind på hjemmesiden. Indtil videre er det kun Sydsvenska Kretsen der har benyttet sig heraf. Dette også en opfordring til andre kredse.

Diateket er, trods lovning på sidste årsmøde, endnu ikke kommet i orden, da selskabet har modtaget flere store kasser med dias fra Hans Keil og Herr Müller. Formanden vil gøre, hvad han kan for at få diateket op at stå, men det tager tid. Det overvejes om det også skal lægges på cd-rommer.

Formanden takkede Peter for arbejdet med frølister, og håber på at det fortsætter til næste år. Et upåklageligt samarbejde.

Som alle husker kom der en ny sekretær til på årsmødet i 1999. Dette har betydet en omstrukturering af bestyrelsesarbejdet. Formanden tager sig af hjemmeside, kontakt til

andre ligesindede organisationer, samt er i løbende kontakt med redaktør og øvrig bestyrelse over e-mail. Kasserer koncentrerer

dring til at kontingentet blev betalt til tiden, da det giver utrolig meget ekstra arbejde både for kasserer og sekretær med udmeldelse og indmeldelse igen. Betaler alle til tiden vil det spare selskabet for en hel del udgifter.

Ved årsmødet besøgte vi Børge Knudsen og så hans mange planter FL - foto

Som alle ved endte årsmødet i Nordjylland. Tak til kreds for det gode arrangement, og at I var parat, da det kneb for Vestjyllandskredsen at finde et sted til en ordentlig pris.

sigt om regnskabet og hvad dertil hører, samt sender besked til sekretæren om nye medlemmer. Sekretæren tager sig så af at sende blade, vedtægter, biblioteksliste og en frøgave ud til de nye, samt infomateriale til interesserede. Ud over den elektroniske kontakt har der været afholdt 2 bestyrelsesmøder.

Varny ordnede årsmødet på 5 minutter.

Formanden kom med en opfor-

Vi kikkede videre hos Ib Kanstrup

FL - foto

Alslutningsvis på beretningen var formanden optimistisk. Med en væsentlig forbedret økonomi og stigende medlemstilgang overlod han roligt beretningen til forsamlingens debat.

roligt oparbejde en mindre formue, hvilket bestyrelsen ikke mente direkte var i selskabets tarv. En mindre buffer til uforudsete større udgifter var i orden, men en formue - nej.

Derfor foreslog bestyrelsen at kontingentet for år 2001 blev sat til 200 d kr. Det norske og svenske kontingent vil blive beregnet ud herfra.

Vi besøgte Jytte Kristensens samling

FL - foto

Debatte drejede sig herefter stort set om støtte til bestyrelsens forslag. Enkelte mente, at vi måske først skulle nedsætte kontingentet i år 2002.

Debat var der ikke tale om, men kun tilfredshed med udviklingen. Herefter blev beretningen sat under afstemning og godkendt med akklamation.

Ad 3 Kassereren fremlagde nu det reviderede regnskab. Han forklarede underskuddet med medlemstilbagegangen, bladets pris samt køb af pc med tilbehør til redaktøren. Med de tiltag, der er gjort omkring bladet og de udsigter, der er til en fortsat fremgang af medlemmer, forventes at år 2000 kommer ud med et lille overskud.

Herefter blev regnskabet godkendt uden afstemning.

Ad 4: Bestyrelsen havde arbejdet med forskellige budgetmodeller, der alle viste, at hvis vi intet gjorde med kontingentet, ville selskabet stille og

på 200 Dkr fra år 2001 blev sat til afstemning og vedtaget.

Ad.5: Henrik Helms Madsen stillede igen op som formand og blev valgt med akklamation.

Ad 6 og 7: Til revisor blev Christian Lorentzen valgt og til suppleant blev Bjarne Kjempff.

Ad 8: Under eventuelt kom flere punkter op. Der blev talt om enten at lave 5-6 numre af bladet om året, eller eventuelt et særnummer. Redaktøren vil undersøge muligheden herfor og få fat i en der kan skrive artikler til et sådant temanummer.

Desuden kom der forslag om, at kredsformændene mødtes noget mere. Endvidere til at medlemmer deltog i andre kredsens mødeaktiviteter noget mere. Dette medførte en kraftig

opfordring fra sekretærer om, at kredsene burde indsende deres programmer til hjemmesiden, så alle kunne følge med i aktiviteterne, men det skulle være i anonym form, så ingen fik deres navn og adresse på hjemmesiden, men således at det enkelte medlem, der gerne vil deltage i andre kredsers møder kunne tilmelde sig på en e-mail adresse.

Samtidig blev det oplyst, at Peter Brandt Petersen igen var i færd med at arrangere tur til kaktusgartnerier i Tyskland og Holland mv. Nærmere herom i et senere nummer af bladet.

Herefter var dagsordenen udtømt og dirigenten erklærede generalforsamlingen for hævet, efter at have takket for god ro og orden. Medlemmerne blev takket for deres deltagelse i årsmødet og ønsket god hjemrejse med håbet om at vi ses i år 2001.

Jørgen Ørsted Hørlyck

M E D D E L E L S E R

• Postordre - køb •

I fortsættelse af mine tidligere forslag om køb af planter pr. postordre skal der hermed gives en ny, særlig god henvisning til et kaktusgartneri i det sydlige Tyskland.

Det er Andreas Wessner's kaktusgartneri, som hvad kvalitet angår, overgår de fleste i postordresystemet. For gennemsnitspriser på 6 - 8 DM sendes planter af bedste størrelse og udseende. Den første del af plantelisten består af alle de kendte kaktus og sukkulenter fra A - Z, mens den anden del er eksklusive tilbud inden for Echinopsis-hybrider.

Navnet wessner er jo i øvrigt ikke ukendt i kaktusverdenen. Faderen til A. Wessner var Willi Wessner, der har lagt navn til flere planter. Adressen: Kakteengärtnerei Andreas Wessner

Postfach 1110,

D - 76 457 MUGGENSTURM

Anbefales med 3 stjerner.

Hans Keil

• Fra redaktøren •

Allerførst vil jeg beklage det forrige nummers store forsinkelse. Årsagen hertil var trykkeriets ferie i juli måned samt nogle unødvendige tekniske misforståelser, men heldigvis nåede vi lige at få nummeret "på gaden" inden årsmødet. Det nye trykkeri ligger ganske tæt på min egen bopæl, hvilket jeg anser for at være stor fordel. Bladet bliver nu trykt af J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Som I måske kan se, har jeg ændret lidt på layoutet. Jeg har gjort tekstfelterne større end tidligere, og ændret skriftstørrelsen fra 10 til 11. Da mange af os ikke længere er helt unge burde dette lille tiltag gøre teksterne lidt nemmere at læse.

Jeg savner af og til en tegner til bladet. Er der et medlem, som måske til daglig arbejder professionelt med tegning og som har lyst til at tegne til bladet i en humoristisk streg, hører jeg meget gerne fra vedkommende.

(fortsættes side 94)

Tyskland - Holland - Belgien

foreløbig annonce for en kaktusindkøbstur 2001 .

Da sidste års kaktusindkøbstur i 1999 efter sigende var vellykket, vil arrangørerne prøve at gennemføre en tur i **Kristi Himmelfartsferien den 24.-27. Maj 2001.**

Vi starter fra et centralt sted i København den 24. Maj kl.7.00. og kører hele dagen.
Du kan selvfølgelig blive samlet op et andet passende sted på ruten mellem København og hele vejen til grænsen.

Besøger den 25. maj: SPECKS, KATZE og LAKERVELD

Besøger den 26. maj: GROOTSCHOLTEN, NOLTEE og DE HERDT

(måske udskiftes et af de sidste 5 med et nyt i nærheden af Amsterdam!)

Bussen vil atter være hjemme i København den 27. Maj kl. ca. 23.00

Udover gartnerierne rummer turen også plads for hyggelig samvær ved den inkluderede morgen- og aftensmad på hotellerne, for slet ikke at tale om hyggen ved baren.

Turen vil ikke overstige 2000 Dkr. ved min. 30 deltagere, som er det mindste antal, vi skal være, for at turen kan gennemføres. Prisen for svenske og norske deltagere vil være det tilsvarende beløb omregnet til dagens kurs.

En udførlig omtale af turen i 99 kan læses i vort medlemsblad for Juli måned 99

Som sagt - det er kun en "føler" denne gang, men da det er et stort arbejde at arrangere en sådan tur, vil vi være meget glade, hvis interesserede vil tilkendegive deres tilmelding (ikke 100 % bindende denne gang) så tidligt som muligt til undertegnede. Afhængig af antal forhåndstilmeldinger vil der i januarnummeret 2001 blive bragt en udførlig annonce med alt du behøver at vide.

Hvis turen kan gennemføres, vil du inden afrejse modtage et fyldigt program med nøjagtige tider samt en omtale af de enkelte gartnerier og deres prisniveau.

Tilmelding til: Hans Dall, Lærkehøj 37, 2605 Brøndby, tlf. (+045) 4396 1147

Arrangører: peter Brandt Pedersen Per Rønkel og Hans Dall

M E D D E L S E R

Jeg modtager med stor glæde artikler og indlæg til vores medlemsblad. Artikler afleveres bedst som e-mail eller på diskette i Word eller WordPerfect. Benytter du et andet teksbehandlingsprogram, så kan du aflevere som RTF - fil. Digitale billeder afleveres bedst i Tiff - format. Artikler skrevet i hånden modtages selvfølgelig også med glæde.

På side 74 kan du læse om de deadlines, som gælder for annoncering i bladet. For artikler er der ingen deadline, idet det er umuligt på forhånd at love, hvornår en artikel vil blive trykt i bladet. Jeg forsøger så vidt det er muligt at nuancere artikelstoffet i bladet, hvilket selvfølgelig afhænger af, hvor meget materiale jeg har til rådighed. Nogle artikler vil således ligge i venteposition indtil lejlighed byder sig og andre manuskripter, hvis indhold er af mere tidskritisk karakter, prioriteres højere - eksempelvis referatet af vores årsmøde.

Det blev i øvrigt foreslået på årsmødet, at foreningen udgiver et særnummer. Det er et godt forslag, som jeg gerne vil arbejde videre med. Jeg har besluttet, at det første særnummer skal omhandle formering og således vil indeholde artikler og illustrationer om alle former for formering af kaktus og sukkulenter.

Hvorvidt og hvornår forslaget kan føres ud i praksis afhænger af, om medlemmerne vil yde deres bidrag i form af artikler og fotos til særnummeret. Der er jo mange "gamle" medlemmer i foreningen, som ved en masse om dette emne. Så hvorfor ikke på denne måde være med til at give disse informationer videre til de nyere og mindre erfarne medlemmer i foreningen.

Hvis du således har lyst til at være medforfatter og kan bidrage med noget artikelstof og/eller billeder til et sådant særnummer, er du velkommen til at kontakte mig.

Finn Larsen

•Frøliste•

Frøliste år 2001 kan fås når den udkommer. Danske medlemmer vedlæg frimærke eller to Medlemmer i Sverige og Norge - sæt et pænt frimærke på brevet.

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
DK - 2770 Kastrup

•bøger•

Eksklusiv bogsamling udstykses.
Fra et af vore medlemmer har jeg fået til opgave at sælge hans bogsamling.
De drejer sig om ca. 125 titler både ældre og nyere i særdeles fin stand.
Liste kan fås ved henvendelse.
Danske medlemmer vedlæg frimærke eller to Medlemmer i Sverige og Norge - sæt et pænt frimærke på brevet.

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
DK - 2770 Kastrup

•Tilbud•

Få varme i drivhuset! Tasso Unit 50 kw kedel uden brænder foræres væk.
Hugo B. Jensen tlf 56715625.

Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeya, Yucca

Arriocarpus, Astrophytum, Aztekium hintoni,
Echinocactus, Echinocereus, Echinomastus, Escobaria,
Geohintonia mexicana, Lophophora, Mammillaria,
Turbinicarpus, Agave, Yucca, Lewisia, vilde planter med
data.

Cd rom nr.2: Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeya, ca 2250
fotos, 905 sider med tekstindl. mine 4 bøger plus alle mine
publikationer, referencer, samlenumre. DM 110,- plus porto.

Cd rom nr.3: Yuccas of the southwest/midwest, US og

Canada. Over 100 fotos fra lokaliteterne og fra forfatterens xerophytha. Yucca monografi
bind 1-4, referencer, fh-indstillingsnumre: DM 95,- indl. Yuccafra. Fra studier i naturen: Great
Basin Desert, Rocky Mts., Inner Grand Canyon, USA (ny). Bladet Cactaceae-Review,
eng./tysk...Pedio,Sclero, Navajoa, Toumeya - DM 48/år (ny) **Bøger:** Slægten Pedioctus,
Navajoa, Toumeya-revideret/engelsk DM 84,50. An den Standorten von Pedio- und
sclerocactus, Tysk DM 59,-. The genus Sclerocactus - revideret/eng. DM 79,-. To the
habitats fo Pedio- and Sclerocactus, eng., DM 59,-. Under forberedelse: Yucca in the
southwest and midwest of the USA og Canada - eng med tysk resumé. Liste mod 1 inter-
national svar kupon.

Navajo Country, p.o.box 510

201 D68242

Mannheim, Germany.

email: fhnavajo@aol.com- http://cactus-

mail.com/navajo/

http://hometown.aol.com/fhnavajo/index.htm

Liste nr. 15 med nyt
supplement. Frø
planter, bøger,
journaler.

UHLIG
KAKTEEN

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

RICHTER-SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg
Konsekvent kun kulturplanter, 80% med
oprindelsessted. Nye planter 2000: Vinterhårde
Sclerocac., Pedioacac., Escobaria, Echinocer.,
Opuntia, og stenhøjsplanter, tillige 140 sukkulente
arter, Ariocarpus, Epithelantha, Turbinicarpus,
ancistrocactus, Tephrocactus, agaver. Plantelisten
omfatter 2000 arter. Nye frø 2000: USA (kaktus og
buske), Canariske øer, Mexico, sukkulenter..Bøger:
Monografi(tysk)-turbinicarpus DM 35,-, Frailea DM
9,-, Lophophora DM 37,- plus reelle portoudgifter.
Løsbladsamling: Sukkulenteratlas I. II., og III DM
22,-. Ny Ariocarpus-monografi DM 50,-
(i farve -med tysk/engelsk resumé).

Vallensbæk Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og
sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk, eller ring i
forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.
Hjemmeside: www.kaktus.subnet.dk

Kompagnistræde 8
1208 København K
Tlf.: 33 11 01 38
info@kaktusshop.dk

Man.: Lukket
Tirs.-Fred.: 11-17.30
Lør.: 11-14.00

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret? Få et gratis prøvenummer
af vort medlemsblad "Orkideer", der udkommer
6 gange årligt. Kontingent kr. 290,-/340,-.

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Inger Lomborg, Edisonvej 1B
1856 Frederiksberg C. Telefon 31215958

WORLDWIDE AIRMAIL SERVICE

DOUG AND VIVI ROWLAND

200 SPRING ROAD KEMPSTON, BEDFORD, ENGLAND, MK42 8ND

All kinds of desert plant seeds supplied from stock.

Send today for our free botanical listing

TEL/FAX: 01234 358970

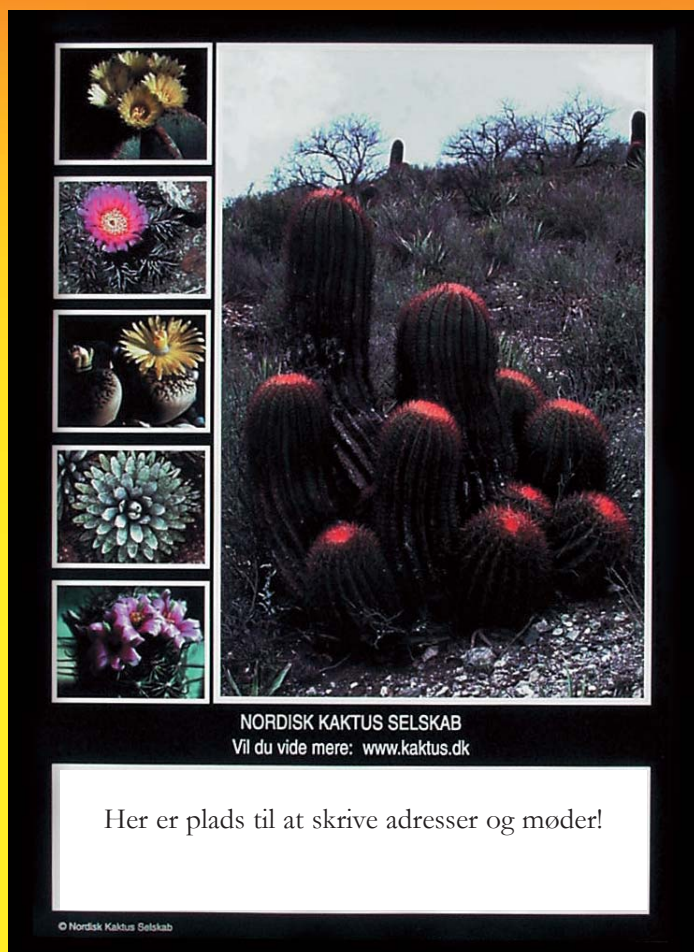
Vi har mere end 1000 forskellige sukku-
lenter: agave, aloe, echeveria, euphorbia,
haworthia, caudexplanter, levende sten
etc.

Mange forskellige streptocarpus.
Mange stauder og usædvanlige som-
merblomster til haven.

Vi holder åbent første søndag i hver
måned kl. 9.00 - 17.00

Gartneriet Klejsbro

Bjerrevej 431 - 7130 Juelsminde.
Tlf. 75 68 51 65

NKS´ nye plakat

Indholdsfortegnelse for KAKTUS og andre Sukkulenter, nr. 4/00

På besøg hos Jørgen Olesen og Karen Hansen - <i>Finn Larsen</i>	side 75
Opuntia i deres habitat i sydvest - USA, 2.del "almindeligt ukrudt" - <i>Richter</i>	side 80
Behøver man specialgødselmedel når man odler kaktusar? fortsat - <i>Tom Ericsson</i> ...	side 82
Cactusplanten - <i>Hans Grønlund</i>	side 87
NKS - årsmøde den 26. - 27. august 2000 - <i>Jørgen Ørsted Hørlyck</i>	side 89
Meddelelser	side 92
Annoncer	side 95